ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ
της 19ης Ιανουαρίου 1993 *

Στην υπόθεση C-89/91,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του Bundesgerichtshof προς το Δικαστήριο, δυνάμει του πρωτοκόλλου της 3ης Ιουνίου 1971, για την ερμηνεία από το Δικαστήριο της Συμβάσεως της 27ης Σεπτεμβρίου 1968, για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ 1982, L 388, σ. 20), με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου μεταξύ

Shearson Lehman Hutton Inc.

και

TVB Treuhandgesellschaft für Vermögensverwaltung und Beteiligungen mbH,

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία του άρθρου 13, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, της ανωτέρω Συμβάσεως της 27ης Σεπτεμβρίου 1968, όπως τροποποιήθηκε με τη Σύμβαση της 9ης Οκτωβρίου 1978, για την προσχώρηση του Βασιλείου της Δανίας, της Ιρλανδίας και του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βόρειας Ιρλανδίας (ΕΕ 1982, L 388, σ. 24),

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

συγκείμενο από τους K. N. Κακούρη, πρόεδρο τμήματος, προεδρεύοντα, G. C. Rodríguez Iglesias, M. Zuleeg και J. L. Murray, προέδρους τμήματος, G. F. Mancini, R. Joliet, F. A. Schockweiler, J. C. Moitinho de Almeida, F. Grévisse, M. Díez de Velasco και P. J. G. Kapteyn, δικαστές,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

γενικός εισαγγελέας: M. Darmon
γραμματέας: H. von Holstein, βοηθός γραμματέας,

λαμβάνοντας υπόψη τις γραπτές παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

— η Shearson Lehman Hutton Inc., εκπροσωπούμενη από τον G. Limberger, δικηγόρο Φρανκφούρτης,

— η TVB Treuhandgesellschaft für Vermögensverwaltung und Beteiligungen mbH, εκπροσωπούμενη από τον J. Kummer, δικηγόρο Καρλσρούης,

— η Κυβέρνηση της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, εκπροσωπούμενη από τον M. C. Böhmer, Ministerialrat στο Ομποσπονδιακό Υπουργείο Δικαιοσύνης,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον P. van Nuffel, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, επικουρούμενο από τον A. Böhlke, δικηγόρο Φρανκφούρτης,

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τις προφορικές παρατηρήσεις των εκπροσώπων των Shearson Lehman Hutton Inc., TVB Treuhandgesellschaft für Vermögensverwaltung und Beteiligungen mbH και της Επιτροπής, κατά τη συνεδρίαση της 7ης Ιουλίου 1992,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 27ης Οκτωβρίου 1992,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με διάταξη της 29ης Ιανουαρίου 1991, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 11 Μαρτίου 1991, το Bundesgerichtshof υπέβαλε, δυνάμει του πρωτοκόλλου της 3ης Ιουνίου 1971, για την ερμηνεία από το Δικαστήριο της Συμβάσεως της 27ης Σεπτεμβρίου 1968, για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ 1982, L 388, σ. 20), όπως τροποποιήθηκε με τη Σύμβαση της 9ης Οκτωβρίου 1978, για την προσχώρηση του Βασιλείου της Δανίας, της Ιρλανδίας και του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βόρειας Ιρλανδίας (ΕΕ 1982, L 388, σ. 24, στο εξής: η Σύμβαση), τέσσερα προδικαστικά ερωτήματα αφορώντα την ερμηνεία του άρθρου 13, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, της Συμβάσεως.

2 Τα ερωτήματα αυτά ανέκυψαν στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ της εταιρίας TVB Treuhandgesellschaft für Vermögensverwaltung und Beteiligungen mbH, με έδρα το Μόναχο (Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, στο εξής: TVB), και της εταιρίας E. F. Hutton & Co. Inc., με έδρα τη Νέα Υόρκη (Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής), η οποία περιήλθε εν τω μεταξύ στην εταιρία Shearson Lehman Hutton Inc., με έδρα τη Νέα Υόρκη (στο εξής: Hutton Inc.).

3 Όπως προκύπτει από τη δικογραφία που διαβιβάστηκε στο Δικαστήριο, η TVB ενήγαγε ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων την Hutton Inc., με βάση δικαίωμα που της είχε εκχωρηθεί. Ο εκχωρητής, Γερμανός δικαστής, ανέθεσε στη μεσιτική εταιρία Hutton Inc. την εκτέλεση προθεσμιακών πράξεων επί συναλλάγματος, αξιογράφων και εμπορευμάτων, συνάπτοντας σύμβαση παραγγελίας. Προς τον σκοπό αυτό, ο εκχωρητής κατέβαλε κατά τα έτη 1986 και 1987 σημαντικά ποσά τα οποία απώλεσε σχεδόν καθ' ολοκληρία στα πλαίσια διενεργείας των ανωτέρω πράξεων.

4 Η Hutton Inc. πρότεινε τις υπηρεσίες της με καταχωρίσεις στον Τύπο της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας. Οι εμπορικές σχέσεις της με τον εκχωρητή συνήφθησαν μέσω της E. F. Hutton & Co. GmbH (στο εξής: Hutton GmbH), με έδρα τη Γερμανία, η οποία εξαρτάται από την Hutton Inc. και ασκεί, για τις ανάγκες των διενεργουμένων από αυτήν πράξεων, δραστηριότητες που συνίστανται στην παροχή συμβουλών σε πελάτες. Η Hutton GmbH παρενέβη, μεσολαβώντας τουλάχιστον σε όλες τις εντολές του εκχωρητή για αγορά και πώληση. Τα εταιρικά μερίδια της Hutton GmbH ανήκουν στην E. F. Hutton International Inc., αποκλειστικώς θυγατρική εταιρία της Hutton Inc., με έδρα τη Νέα

Υόρκη. Επιπλέον, ορισμένα ανώτατα στελέχη της Hutton Inc. ασκούν και διευθυντικά καθήκοντα στην Hutton GmbH.

5 Η TVB αξιώνει την εκ μέρους της Hutton Inc. απόδοση των ποσών που απώλεσε ο εκχωρητής, επικαλούμενη αδικαιολόγητο πλουτισμό, και την καταβολή αποζημιώσεως λόγω παραβάσεως συμβατικών υποχρεώσεων και ευθύνης εκ των διαπραγματεύσεων, καθώς και λόγω αδικοπραξίας, επικαλούμενη το ότι η Hutton Inc. δεν ενημέρωσε επαρκώς τον εκχωρητή επί των συνδεομένων με τις προθεσμιακές πράξεις κινδύνων.

6 Επιληφθέν της διαφοράς, το Landgericht του Μονάχου έκρινε εαυτό αναρμόδιο να εκδικάσει την αγωγή της TVB. Το Oberlandesgericht του Μονάχου, το οποίο επελήφθη κατ' έφεση, μεταρρύθμισε την ανωτέρω απόφαση και έκρινε ότι το Landgericht είναι αρμόδιο. Κατά της εν λόγω αποφάσεως, η Hutton Inc. άσκησε ενώπιον του Bundesgerichtshof αναίρεση.

7 Εκτιμώντας ότι η διαφορά ήγειρε ζητήματα ερμηνείας της Συμβάσεως, το Bundesgerichtshof ανέστειλε τη διαδικασία μέχρις ότου το Δικαστήριο αποφανθεί προδικαστικώς επί των ακολούθων ερωτημάτων:

«1) Εμπίπτουν στο άρθρο 13, πρώτο εδάφιο, σημείο 3, της Συμβάσεως των Βρυξελλών και οι συμβάσεις παραγγελίας για τη διενέργεια προθεσμιακών πράξεων επί συναλλάγματος, αξιογράφων και εμπορευμάτων;

2) Αρκεί, για την εφαρμογή του άρθρου 13, πρώτο εδάφιο, σημείο 3, στοιχείο α', της Συμβάσεως της Βρυξελλών, το ότι ο αντισυμβαλλόμενος του καταναλωτή προέβη στην καταχώριση, πριν από τη σύναψη της συμβάσεως στο κράτος κατοικίας του καταναλωτή, διαφημιστικών μηνυμάτων στον Τύπο ή απαιτείται, βάσει της διατάξεως αυτής, η ύπαρξη συνδέσμου μεταξύ της διαφημίσεως και της συνάψεως της συμβάσεως;

3) Διαθέτει ο αντισυμβαλλόμενος του καταναλωτή υποκατάστημα, πρακτορείο ή άλλη εγκατάσταση κατά το άρθρο 13, δεύτερο εδάφιο, της Συμβάσεως των Βρυξελλών, οσάκις απευθύνεται, για τη σύναψη και εκτέλεση της συμβάσεως, σε εταιρία με έδρα το κράτος της κατοικίας του καταναλωτή, εταιρία την οποία ελέγχει πλήρως από οικονομική άποψη και με την οποία διατηρεί προσωπικούς δεσμούς και η οποία, χωρίς να διαθέτει εξουσία συνάψεως συμβάσεων, μεσολαβεί απλώς ως άγγελος και συμβουλεύει τον καταναλωτή, ώστε οι ανακύπτουσες στο πλαίσιο των σχέσεων αυτών μεταξύ του καταναλωτή και του αντισυμβαλλομένου του διαφορές να έχουν ως αντικείμενο την εκμετάλλευση του υποκαταστήματος, του πρακτορείου ή της εγκαταστάσεως;

4) α') Πέραν των αιτημάτων αποζημιώσεως λόγω αθετήσεως των συμβατικών υποχρεώσεων, στην περί συμβάσεως έννοια του άρθρου 13, πρώτο εδάφιο, της Συμβάσεως των Βρυξελλών περιλαμβάνονται και οι αξιώσεις λόγω παραβάσεως υποχρεώσεων απορρεουσών από την ευθύνη εκ των διαπραγματεύσεων (culpa in contrahendo) και λόγω αδικαιολογήτου πλουτισμού στα πλαίσια της αποσβέσεως συμβατικών υποχρεώσεων;

β') Επ' ευκαιρία αγωγών αποζημιώσεως λόγω παραβάσεως συμβατικών υποχρεώσεων και ευθύνης εκ των διαπραγματεύσεων, επιστροφής των αχρεωστήτως καταβληθέντων λόγω αδικαιολογήτου πλουτισμού και αποζημιώσεως λόγω αδικοπραξίας, θεμελιώνεται, βάσει του άρθρου 13, πρώτο εδάφιο, της Συμβάσεως των Βρυξελλών, παρεπομένη λόγω συναφείας δικαιοδοσία επί εξωσυμβατικών απαιτήσεων;»

8 Στηνέκθεση ακροατηρίου αναπτύσσονται διεξοδικώς τα πραγματικά περιστατικά της διαφοράς της κυρίας δίκης, η εξέλιξη της διαδικασίας, καθώς και οι γραπτές παρατηρήσεις που κατατέθηκαν στο Δικαστήριο. Τα στοιχεία αυτά της δικογραφίας δεν επαναλαμβάνονται κατωτέρω παρά μόνον καθόσον απαιτείται για τη συλλογιστική του Δικαστηρίου.

9 Καταρχάς, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι τα υποβληθέντα από το αιτούν δικαστήριο ερωτήματα αφορούν στο σύνολό τους την ερμηνεία του άρ-

θρου 13, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, της Συμβάσεως των Βρυξελλών, που απαντά στο τμήμα 4, τιτλοφορούμενο «Διεθνής δικαιοδοσία σε συμβάσεις καταναλωτών», του τίτλου ΙΙ της Συμβάσεως σχετικά με τους κανόνες διεθνούς δικαιοδοσίας.

10 Συνεπώς, πρέπει να ελεγχθεί προηγουμένως αν πληρούνται οι προϋποθέσεις εφαρμογής της ανωτέρω διατάξεως οσάκις συντρέχει περίπτωση εμφανίζουσα τα πραγματικά περιστατικά της κυρίας δίκης, δεδομένου ότι τα ζητήματα που άπτονται του πεδίου εφαρμογής των διατάξεων της Συμβάσεως των Βρυξελλών, τα οποία προσδιορίζουν τη δικαιοδοσία των δικαστηρίων διεθνώς, πρέπει να λογίζονται ως έχοντα χαρακτήρα δημοσίας τάξεως.

11 Όπως προκύπτει από τη διάταξη περί παραπομπής, η ασκηθείσα, στα πλαίσια της κυρίας δίκης, αγωγή για είσπραξη απαιτήσεων κινήθηκε κατά της Hutton Inc. όχι από ιδιώτη, αντισυμβαλλόμενο της Hutton Inc., αλλ' από εταιρία, εκδοχέα των δικαιωμάτων συγκεκριμένου ιδιώτη.

12 Υπό τις περιστάσεις αυτές, πρέπει να εξεταστεί αν ενάγων, όπως είναι ο ενάγων της κυρίας δίκης, μπορεί να θεωρηθεί ως καταναλωτής, κατά την έννοια της Συμβάσεως των Βρυξελλών και, συνακόλουθα, να υπαχθεί στις ευεργετικές διατάξεις των κανόνων περί ειδικών βάσεων διεθνούς δικαιοδοσίας που προβλέπονται σε θέματα συμβάσεων καταναλωτών.

13 Για να δοθεί απάντηση στο εν λόγω ερώτημα, πρέπει να υπομνησθεί η αρχή που καθιέρωσε η νομολογία (βλ., ιδίως, αποφάσεις της 21ης Ιουνίου 1978 στην υπόθεση 150/77, Bertrand, Slg. 1978, σ. 1431, σκέψεις 14 έως 16 και 19, και της 17ης Ιουνίου 1992 στην υπόθεση C-26/91, Handte, Συλλογή 1992, σ. I-3967, σκέψη 10), ήτοι ότι, για την ομοιόμορφη εφαρμογή της Συμβάσεως των Βρυξελλών σε όλα τα συμβαλλόμενα κράτη, είναι ανάγκη οι έννοιες που απαντούν σ' αυτήν, οι οποίες ενδέχεται να έχουν διαφορετικό περιεχόμενο στο εσωτερικό δίκαιο των συμβαλλομένων κρατών, να ερμηνεύονται αυτοτελώς, αναγόμενες κυρίως στο σύστημα και τους στόχους της Συμβάσεως των Βρυξελλών. Τούτο επιβάλλεται επίσης και για την έννοια «καταναλωτής» των άρθρων 13 επ. της Συμβάσεως των Βρυξελλών, έννοια η οποία έχει πρωταρχική σημασία για τον προσδιορισμό των κανόνων διεθνούς δικαιοδοσίας των δικαστηρίων.

14 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί, πρώτον, ότι, στα πλαίσια του συστήματος της Συμβάσεως των Βρυξελλών, η δικαιοδοσία των δικαστηρίων του συμβαλλομένου κράτους, στο έδαφος του οποίου έχει την κατοικία του ο εναγόμενος, συνιστά την εξαγγελλόμενη στο άρθρο 2, πρώτο εδάφιο, γενική αρχή.

15 Κατά παρέκκλιση της ανωτέρω γενικής αρχής, η Σύμβαση των Βρυξελλών προβλέπει τις απαριθμούμενες περιοριστικώς στα τμήματα 2 έως 6 του τίτλου II περιπτώσεις, όπου ο κατοικών ή εγκατεστημένος στο έδαφος συμβαλλομένου κράτους εναγόμενος επιτρέπεται, οσάκις η κατάσταση διέπεται από κανόνα ειδικής βάσεως διεθνούς δικαιοδοσίας, ή απαιτείται, οσάκις η κατάσταση διέπεται από κανόνα αποκλειστικής διεθνούς δικαιοδοσίας ή παρεκτάσεως διεθνούς δικαιοδοσίας, να εναχθεί ενώπιον δικαστηρίου άλλου συμβαλλομένου κράτους.

16 Επομένως, οι περί διεθνούς δικαιοδοσίας κανόνες που εισάγουν παρέκκλιση από την ανωτέρω γενική αρχή δεν μπορούν να οδηγήσουν σε ερμηνεία της Συμβάσεως βαίνουσα πέραν των προβλεπομένων σ' αυτήν περιπτώσεων (βλ. απόφαση στην προαναφερθείσα υπόθεση Bertrand, σκέψη 17, και απόφαση στην προαναφερθείσα υπόθεση Handte, σκέψη 14).

17 Η ερμηνεία αυτή επιβάλλεται κατά μείζονα λόγο όταν πρόκειται για κανόνα διεθνούς δικαιοδοσίας, όπως του άρθρου 14 της Συμβάσεως των Βρυξελλών, ο οποίος επιτρέπει στον κατά την έννοια του άρθρου 13 αυτής καταναλωτή να εναγάγει τον αντισυμβαλλόμενο ενώπιον των δικαστηρίων του συμβαλλομένου κράτους στο έδαφος του οποίου έχει την κατοικία του ο καταναλωτής. Συγκεκριμένα, πέραν των ρητώς προβλεπομένων περιπτώσεων, η Σύμβαση των Βρυξελλών φαίνεται ότι είναι σαφώς αντίθετη προς την αποδοχή της διεθνούς δικαιοδοσίας των δικαστηρίων της κατοικίας του ενάγοντος (βλ. απόφαση της 11ης Ιανουαρίου 1990 στην υπόθεση C-220/88, Dumez France και Tracoba, Συλλογή 1990, σ. I-49, σκέψεις 16 και 19).

18 Δεύτερον, πρέπει να αναγνωριστεί ότι το ειδικό σύστημα που καθιέρωσαν τα άρθρα 13 επ. της Συμβάσεως των Βρυξελλών διαπνέεται από τη μέριμνα προστασίας του καταναλωτή λόγω της ιδιότητάς του ως συμβαλλομένου ο οποίος λογίζεται ως οικονομικώς ασθενέστερος και νομικώς ως διαθέτων λιγότερη πείρα από τον αντισυμβαλλόμενό του, οπότε δεν πρέπει να αποθαρρύνεται να ασκήσει αγωγή υποχρεούμενος να το πράξει ενώπιον των δικαστηρίων του κράτους στο έδαφος του οποίου έχει την κατοικία του ο αντισυμβαλλόμενός του.

19 Η παροχή προστασίας που επιτελούν οι συναφείς διατάξεις σημαίνει ότι η εφαρμογή των κανόνων σχετικά με τις ειδικές βάσεις διεθνούς δικαιοδοσίας που προβλέπει συναφώς η Σύμβαση των Βρυξελλών δεν πρέπει να επεκτείνεται σε πρόσωπα για τα οποία δεν δικαιολογείται η παροχή προστασίας.

20 Συναφώς, πρέπει να αναγνωριστεί, αφενός, ότι το άρθρο 13, πρώτο εδάφιο, της Συμβάσεως των Βρυξελλών ορίζει τον καταναλωτή ως το πρόσωπο που καταρτίζει σύμβαση, ο σκοπός της οποίας «μπορεί να θεωρηθεί ξένος προς την επαγγελματική δραστηριότητα αυτού», και προβλέπει ότι οι απαριθμούμενοι διάφοροι τύποι συμβάσεων, επί των οποίων εφαρμόζονται οι διατάξεις του τμήματος 4 του τίτλου ΙΙ της Συμβάσεως, πρέπει να καταρτίζονται από τον καταναλωτή.

21 Εξάλλου, το άρθρο 14, πρώτο εδάφιο, της Συμβάσεως των Βρυξελλών προβλέπει ότι, όταν πρόκειται για «αγωγή καταναλωτή κατά του αντισυμβαλλομένου», έχουν διεθνή δικαιοδοσία τα δικαστήρια του συμβαλλομένου κράτους, στο έδαφος του οποίου κατοικεί ο καταναλωτής.

22 Όπως προκύπτει από τη διατύπωση και την αποστολή που επιτελούν, οι ανωτέρω διατάξεις αφορούν τον τελικό καταναλωτή ως ιδιώτη, ο οποίος δεν εμπλέκεται σε εμπορικές ή επαγγελματικές δραστηριότητες (βλ. επ' αυτού επίσης απόφαση στην προαναφερθείσα υπόθεση Bertrand, σκέψη 21, καθώς και την έκθεση που συνέταξαν εμπειρογνώμονες επ' ευκαιρία της προσχωρήσεως στη Σύμβαση των Βρυξελλών του Βασιλείου της Δανίας, της Ιρλανδίας και του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βόρειας Ιρλανδίας, ΑΒl. 1979, C 59, σ. 71, σημείο 153), δεσμεύεται συμβατικώς με μία από τις απαριθμούμενες στο άρθρο 13 συμβάσεις και είναι διάδικος σε δίκη ενώπιον δικαστηρίου σύμφωνα προς το άρθρο 14.

23 Πράγματι, όπως τόνισε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 26 των προτάσεών του, η Σύμβαση των Βρυξελλών προστατεύει τον καταναλωτή μόνον εφόσον είναι ο ίδιος ενάγων ή εναγόμενος σε δίκη.

24 Έπεται ότι το άρθρο 13 της Συμβάσεως έχει την έννοια ότι, οσάκις ενεργεί κατά την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητάς του, ο ενάγων, ο οποίος εξυπακούεται ότι δεν είναι ο συμβαλλόμενος σε μία από τις απαριθμούμενες στο πρώτο εδάφιο της ανωτέρω διατάξεως συμβάσεις καταναλωτής, δεν υπάγεται στις ευεργετικές διατάξεις των προβλεπομένων στη Σύμβαση των Βρυξελλών ειδικών βάσεων διεθνούς δικαιοδοσίας επί συμβάσεων καταναλωτών.

25 Από τις ανωτέρω σκέψεις προκύπτει ότι παρέλκει η απόφανση επί των ειδικών ερωτημάτων που υπέβαλε το Bundesgerichtshof.

Επί των δικαστικών εξόδων

26 Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν η Κυβέρνηση της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας και η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, οι οποίες κατέθεσαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, δεν αποδίδονται. Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κυρίας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

κρίνοντας επί των ερωτημάτων που του υπέβαλε με διάταξη της 29ης Ιανουαρίου 1991 το Bundesgerichtshof, αποφαίνεται:

Το άρθρο 13 της Συμβάσεως της 27ης Σεπτεμβρίου 1968, για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, έχει την έννοια ότι, οσάκις ενεργεί κατά την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητάς του, ο ενάγων, ο οποίος εξυπακούεται ότι δεν είναι ο

συμβαλλόμενος σε μία από τις απαριθμούμενες στο πρώτο εδάφιο της ανωτέρω διατάξεως συμβάσεις καταναλωτής, δεν υπάγεται στις ευεργετικές διατάξεις των προβλεπομένων στη Σύμβαση των Βρυξελλών ειδικών βάσεων διεθνούς δικαιοδοσίας επί συμβάσεων καταναλωτών.

Κακούρης Rodríguez Iglesias Zuleeg Murray

Mancini Joliet Schockweiler

Moitinho de Almeida Grévisse Díez de Velasco Kapteyn

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 19 Ιανουαρίου 1993.

Ο Γραμματέας

J.-G. Giraud

Ο προεδρεύων

Κ. Ν. Κακούρης

πρόεδρος τμήματος